

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานแบบ สมดุลกรณีศึกษา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ เป็นการวิจัยที่ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ซึ่งได้นำเสนอเรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รายละเอียดในการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ภายใต้อำนาจของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่

1. จังหวัดเพชรบุรี
2. จังหวัดราชบุรี
3. จังหวัดสมุทรสงคราม
4. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
5. จังหวัดระนอง
6. จังหวัดชุมพร

โดยพนักงานที่ปฏิบัติงานในการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ภายใต้อำนาจของการไฟฟ้า ส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ มีพนักงานทั้งสิ้น จำนวน 1,418 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ คือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ภายใต้สังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ตามสูตรคำนวณของยามานะ (Yamane) จะได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 312 คน กลุ่มตัวอย่างที่ได้มา ทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยการเลือกตัวอย่างตามจังหวัด และเทียบสัดส่วน เพื่อหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมในแต่ละจังหวัด และเมื่อได้ขนาดตัวอย่างในแต่ละจังหวัดแล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ภายในจังหวัดนั้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (กำหนดไว้ที่ 0.05)

1.2.2 การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

$$n_i = \frac{N_i}{N} \times \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$$

n_i = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชั้นภูมิ

N_i = จำนวนประชากรของแต่ละชั้นภูมิ

N = จำนวนสมาชิกรวมของประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 3.1 แสดงการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

จังหวัด	ขนาดของ ประชากร (คน)	ขนาดของ กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. จังหวัดเพชรบุรี	327	$(327 / 1,418) \times 312 = 72$
2. จังหวัดราชบุรี	236	$(236 / 1,418) \times 312 = 52$
3. จังหวัดสมุทรสงคราม	221	$(221 / 1,418) \times 312 = 49$
4. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	214	$(214 / 1,418) \times 312 = 47$
5. จังหวัดระนอง	201	$(201 / 1,418) \times 312 = 44$
6. จังหวัดชุมพร	219	$(219 / 1,418) \times 312 = 48$
รวม	1,418	312

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 โครงสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น พนักงานที่ปฏิบัติงาน ในการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ภายใต้สังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคใต้ เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานแบบสมดุลงของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคใต้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานแบบสมดุลง

2.2 การพัฒนาแบบสอบถาม

2.2.1 การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือการวิจัยขึ้นเอง โดยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรม และผลงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการบริหารงานแบบสมดุลง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหาร

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ ตามแนวคิดของเบส และอโวลิโอ (Bass & Avolio, 1994) มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 25 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	จำนวน	6	ข้อ
2. การสร้างแรงบันดาลใจ	จำนวน	5	ข้อ
3. การกระตุ้นทางปัญญา	จำนวน	9	ข้อ
4. การคำนึงถึงความปัจเจกบุคคล	จำนวน	5	ข้อ

โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) และกำหนดให้เลือกคำตอบเดียว คือ

ระดับปฏิบัติ 5	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติ มากที่สุด
ระดับปฏิบัติ 4	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติ มาก
ระดับปฏิบัติ 3	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติ ปานกลาง
ระดับปฏิบัติ 2	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติ น้อย
ระดับปฏิบัติ 1	หมายถึง	ผู้บริหารมีการปฏิบัติ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานแบบสมดุล ของผู้บริหาร

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ ตามแนวคิดของ แคปแลน และนอร์ตัน (Kaplan and Norton ; 2000) มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 25 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. มุมมองด้านการเงิน	จำนวน	5	ข้อ
2. มุมมองด้านลูกค้า	จำนวน	5	ข้อ
3. มุมมองด้านกระบวนการภายใน	จำนวน	10	ข้อ
4. มุมมองด้านการเรียนรู้ และการพัฒนา	จำนวน	5	ข้อ

โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท และกำหนดให้เลือกคำตอบเดียว คือ

ระดับปฏิบัติ 5	หมายถึง	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้
มีการปฏิบัติมากที่สุด		
ระดับปฏิบัติ 4	หมายถึง	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้
มีการปฏิบัติมาก		
ระดับปฏิบัติ 3	หมายถึง	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้
มีการปฏิบัติปานกลาง		
ระดับปฏิบัติ 2	หมายถึง	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้
มีการปฏิบัติน้อย		

ระดับปฏิบัติ 1 หมายถึง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคใต้
มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

2.3 การตรวจสอบคุณภาพ ของแบบสอบถาม

2.3.1 การหาความตรงต่อเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content validity)

1) นำแบบสอบถามต้นฉบับ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะ

2) นำแบบสอบถาม มาปรับแก้ตามข้อเสนอแนะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงตาม โครงสร้าง (Structural Validity) ตลอดจนความชัดเจน ความเหมาะสมของการใช้ภาษา ซึ่งประกอบด้วย

(1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชินรัตน์ สมสืบ
อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

(2) นายสังเวียน อ่อนแก้ว
ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดโตนดหลวง
อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

(3) รองศาสตราจารย์ ทศนีย์พรรณ อุดมเวช
อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

3) นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบ จากผู้เชี่ยวชาญ ส่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนการทดลองใช้งาน (Try Out)

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้งาน กับพนักงานที่ปฏิบัติงานในสังกัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง จำนวน 30 ชุด

5) นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทำการทดลองใช้งาน มาทำการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังต่อไปนี้ (1) แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เท่ากับ 0.95 (2) แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับการบริหารงานแบบสมดุล เท่ากับ 0.91

6) นำแบบสอบถาม ที่เสร็จสมบูรณ์ ไปดำเนินการเก็บข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยทำการส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 312 ฉบับ พร้อมได้กำหนดวันส่งแบบสอบถามคืน และขอให้ส่งแบบสอบถามกลับคืน ให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งพบว่า มีความสมบูรณ์สามารถวิเคราะห์ได้

4.2 นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ (Percentage)

4.3 นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ มาตรวจหาค่าสถิติเบื้องต้น โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation , S.D.) และนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาแปลเป็นความหมาย โดยแบ่งความหมายของคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ อยู่ในระดับปฏิบัติ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ อยู่ในระดับปฏิบัติ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ อยู่ในระดับปฏิบัติ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ อยู่ในระดับปฏิบัติ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ อยู่ในระดับปฏิบัติ น้อยที่สุด

4.4 นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารงานแบบสมดุล ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ มาตรวจหาค่าสถิติเบื้องต้น โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาแปลเป็นความหมาย โดยแบ่งความหมายของคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การบริหารงานแบบสมดุล ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ อยู่ในระดับปฏิบัติ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การบริหารงานแบบสมดุล ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ อยู่ในระดับปฏิบัติ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การบริหารงานแบบสมดุล ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ อยู่ในระดับปฏิบัติ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การบริหารงานแบบสมดุล ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ อยู่ในระดับปฏิบัติ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การบริหารงานแบบสมดุล ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ อยู่ในระดับปฏิบัติ น้อยที่สุด

4.5 นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการบริหารงานแบบสมดุล ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต1 ภาคใต้ มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยพิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ ที่คำนวณได้ กล่าวคือ ถ้าเป็นไปในทางบวก แสดงว่า ตัวแปร ทั้งสองมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน ถ้าเป็นไปในทางลบ แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม หรือผกผันกัน การพิจารณาระดับความสัมพันธ์กันนั้น สามารถพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .91 - 1.00 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน อยู่ในระดับ สูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .71 - .90 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับ สูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .51 - .70 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .31 - .50 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับ น้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .00 - .30 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ ดังนี้

5.1 สถิติพรรณนา

5.1.1 ค่าร้อยละ

5.1.2 ค่าเฉลี่ย

5.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติเชิงอนุมาน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน

